

کارشناسان در گفت و گو با «قانون» راهکارهایی برای پایان دادن به حوادث روزهای اخیر ارائه دادند

پیشنهادات فعالان سیاسی برای کاهش تنش‌ها

تغییر و جابه‌جایی تیم اقتصادی از اصلی‌ترین درخواست‌های کارشناسان

اعتراضات در دستور کار احزاب

روزهای گذشته واکنش نشان دادند. حزب ندای ایرانیان در بیانیه‌ای عنوان کرد «حوادث این روزها رنگ خطری جدی برای مسئولانی است که به جای توجه به مشکلات و خواسته‌های مردم...

روز گذشته اسحاق جهانگیری، معاون اول دولت در یک توییت راه بهبود وضع مردم و کشور را انجام اصلاحات تدریجی و قانونمند عنوان کرد و گفت که این راه از مشارکت فعال همه مردم، نخبگان و نهادهای گذرد. او در ادامه نوشت: این راه است که امید و تحرک ایجاد می‌کند و رای و خواست همه را در سر نوشت‌شان دخیل می‌کند. در این میان حسام‌الدین آشنا نیز در توییت پیشنهاد اعضای طوماری در رابطه با انتخابات مردم و ارائه انتقادات به دولت و مجلس برای بررسی و رفع مشکل اعلام کرد که با واکنش‌های متفاوتی روبرو شد.

پیشنهادات دولتی‌ها در فضای مجازی

روز گذشته اسحاق جهانگیری، معاون اول دولت در یک توییت راه بهبود وضع مردم و کشور را انجام اصلاحات تدریجی و قانونمند عنوان کرد و گفت که این راه از مشارکت فعال همه مردم، نخبگان و نهادهای گذرد. او در ادامه نوشت: این راه است که امید و تحرک ایجاد می‌کند و رای و خواست همه را در سر نوشت‌شان دخیل می‌کند. در این میان حسام‌الدین آشنا نیز در توییت پیشنهاد اعضای طوماری در رابطه با انتخابات مردم و ارائه انتقادات به دولت و مجلس برای بررسی و رفع مشکل اعلام کرد که با واکنش‌های متفاوتی روبرو شد.

حرف‌هایی دارم در وقت آن بامردم عزیمان سخن خواهیم گفت

رهبر معظم انقلاب اسلامی روز گذشته با تعدادی از خانواده‌های معظم شهیدان دیدار کردند. ایشان در این دیدار عزت و امنیت و پیشرفت ملت ایران را مديون فداکاری و از جان‌گذشتگی شهدا دانستند و با اشاره به حوادث اخیر و تلاش دشمنان برای ضربه‌زدن به نظام اسلامی، گفتند: آنچه مانع دشمن و اعمال دشمنی اوست، وجود روح شجاعت، فداکاری و ایمان در ملت است.

دشمن منتظر فرصت رخنه و ضربه است
حضرت آیت‌... خامنه‌ای با اشاره به این واقعیت که دشمن همواره منتظر فرصت و رخنه برای ورود و ضربه‌زدن به ملت ایران بوده است، افزودند: در قضایای چند روز اخیر، دشمنان ایران با ابزارهای گوناگون در اختیارشان از جمله پول، سلاح، سیاست و دستگاه امنیتی هم‌پیمان شدند تا برای نظام اسلامی مشکل ایجاد کنند. ایشان گفتند: من در خصوص این قضایا حرف‌هایی دارم و در وقت آن با مردم عزیمان سخن خواهیم گفت.

تا بدیدون شهدایم

رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به نقش مهم روحیه شجاعت و فداکاری در جلوگیری از اعمال دشمنی دشمنان، شهیدان را نمونه کامل این روحیه و مجاهدت خواندند و افزودند: ملت ایران تا بدیدون شهدای عزیز است که دل از خانه و خانواده خود کنند و در مقابل دشمن خبیثی سینه سپر کردند که مورد حمایت غرب و شرق و ارتجاع منطقه بود. حضرت آیت‌... خامنه‌ای وضع تاسف‌بار برخی کشورهای منطقه غرب آسیا و شمال آفریقا را یادآور شدند و گفتند: اگر در جنگ تحمیلی پای دشمن یعنی به کشور باز می‌شد، به هیچ چیز رحم نمی‌کردند و وضعی به مراتب بدتر از وضعیت امروز لیبی و سوریه، برای ایران به وجود می‌آمد. ایشان با تجلیل از خانواده‌های شهدا، افزودند: از رش کار پدران و مادران شهدا و شجاعت و فداکاری آنان کمتر از جوانان شهیدشان نیست و حق بزرگی بر کشور دارند.

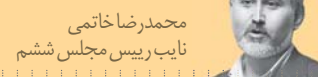
نقد سیاست

صدا و سیما به جای همگرایی کینه پراکنی می‌کند

صدا و سیما به عنوان یکی از تاثیرگذارترین رسانه‌ها متأسفانه نتوانسته است رسالتی را که در جهت گسترش صلح، دوستی و عدم خشونت باید داشته باشد به انجام برساند. متأسفانه صدا و سیما در عملکرد سیاسی و جناحی خود بعضاً به جای همگرایی و وحدت به تویز نفرت و کینه در میان گروه‌های اجتماعی مبادرت کرده است. صدا و سیما به عنوان یک دانشگاه می‌تواند نه فقط در مواقعی خاص و صرفاً در هنگام بروز برخی بحران‌ها بلکه به عنوان رویکردی همیشگی در جهت محبت و دوستی و از بین بردن کینه و نفرت اقدام کند. کینه پراکنی صدا و سیما تمامی ندارد. به عنوان مثال کینه پراکنی و دروغ‌پردازی علیه آیت... هاشمی و اصلاح‌طلبان تمامی ندارد. اصلاح‌طلبان را به بهانه ۹ دی مورد هجوم و تهمت قرار دادن چه سودی برای منافع کشور دارد؟ به جای وحدت، صدا و سیما نفرت منتشر می‌کند؟ آیت‌... هاشمی و اصلاح‌طلبان عادی است؟ کینه‌ورزی صدا و سیما علیه مرحوم آیت... هاشمی و سید محمد خاتمی چه زمانی تمام می‌شود؟ هنر صدا و سیما باید صرفاً از بین بردن سرمایه‌های انسانی و افراد مورد اعتماد مردم باشد؟ صدا و سیما ملی باید در خدمت منافع ملی ایران باشد. صدا و سیما همین ۹ دی را می‌تواند به رویکردی سنجیده و مبتنی بر منافع ملی تبدیل به نوعی همگرایی میان همه جناح‌های سیاسی کند اما با کوبیدن بر طبل جدایی و اختلاف باعث یک جانبه‌نگری تحلیلی در مسأله می‌شود. صدا و سیما باید رسالت تحلیلی و تبیینی خود را در حوادث گوناگون با دعوت از کارشناسان موفق و مخالف انجام دهد و نکته دیگر اینکه اتخاذ سیاست‌های صرفاً تبلیغی و یک سوگیرانه خود باعث دامن زدن بیشتر به ناراحتی‌های موجود در جامعه ایران خواهد شد. ما باید ببینیم که نهاد‌های حاکمیتی ضمن حفظ اختلافات میان خود نباید رویه وحدت‌گرایانه را از دست بدهند. متأسفانه ما شاهد هستیم نهادهایی که از سوی مردم و بر اساس رای صندوق‌های رای می‌آیند، توسط برخی دستگاران به صورت انتقادی نقد می‌شوند و تخریبی مورد تهاجم قرار می‌گیرند. رویه تخریبی در میان نهاد‌های حاکمیتی جمهوری اسلامی باید در مسیر درست و کارشناسی خود قرار بگیرد، نه به صورت تهاجمی و یا به کارگیری ابدیت نند و خشونت کلامی که نتایج آشکار آن راه به صورت غیر مستقیم در سطوح اجتماعی مشاهده می‌کنیم.

اصلاح کاستی‌ها، کمبودها و سیاست‌های نادرست، اولین راه است

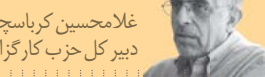
به مردم حق می‌دهیم عصبانی باشند، عصبانیت مردم باید به رسمیت شناخته شود و مطالبات آنان پیگیری شود. متأسفانه اشتباه بزرگی که مخالفان دولت کردند، این بود که می‌خواستند از این نمذ کلاهی برای خود بیافند و تمام کاسه و کوزه‌ها را بر سر دولت بشکنند. قطعاً ایراد‌های دولت قابل انکار نیست اما مشکلات ریشه در مدیریت چند دهه گذشته کشور دارد و مسئولان نمی‌توانند از زیر بار مسئولیت شانه خالی کنند. دولت‌های قبلی و نهادهای درون حاکمیتی همه سهم خود را در وجود آمدن نابسامانی‌ها باید بپذیرند. نخستین راه اصلاح کاستی‌ها، کمبودها و سیاست‌های نادرست است. دولت باید در کوتاه‌مدت و بلندمدت اقدام به ریشه‌یابی این مشکلات کند. کوتاه‌بینی است که عده‌ای گمان کنند می‌توانند از این مطالبات و عصبانیت‌ها استفاده کنند تا دولت سقوط کند. در خلال بعضی حرف‌ها و تحلیل‌ها، آرزوهای عده‌ای را می‌بینیم که مترصد انداختن یک جرعه در انبار باروت هستند. تربیون و رسانه در اختیار دارند و در حال تفسیه رقبا هستند. عقل و درایت حکم می‌کند که در این روزها همه متحد باشند، در عین حال خواسته‌ها و مطالبات مردم دیده شود. باید بدانیم خواسته‌ها و دغدغه‌های مردم چیست؟ هر چند همین مردم در انتخابات شرکت کردند و رای دادند، حالاً ناراضی هستند. باید در نگاه خود تغییر ایجاد کنیم.

ساماندهی مکانی برای شنیدن اعتراض‌های مردم

در سال ۹۴ منتشر حقوق شهروندی در شورای شهر تهران به تصویب رسید. شهرداری در راستای تحقق مصوبه منشور حقوق شهروندی مکانی را برای گفت‌وگو و شنود ایجاد کند. با توجه به اتفاقاتی که رخ داده است، صحبت‌هایی در خصوص حق به رسمیت شناختن اعتراضات مطرح می‌شود و این مسأله مطرح است که افراد باید اعتراض کنند و اعتراضات آن‌ها به چه روشی باشند. این در حالی است که با توجه به حق به رسمیت شناختن اعتراضات باید شرایط و امکاناتی فراهم شود که این حق در جای خود به درستی دیده شود. مجوز برای اعتراض ساز و کاری دارد که مربوط به وزارت کشور است اما شهرداری هم می‌تواند در راستای تحقق منشور حقوق شهروندی جای برای گفت‌ و شنود فراهم کند. پسا رک گفت‌وگو یا خیابان مردم را برای این کار پیشنهاد می‌دهم تا این فضا فراهم شود. شهرداری در این زمینه پیش قدم باشند تا هرچه سریع‌تر به مصوبه حقوق شهروندی نزدیک‌تر شوند.

دولت برای شروع، مشکل سپرده‌گذاران موسسات مالی را حل کند

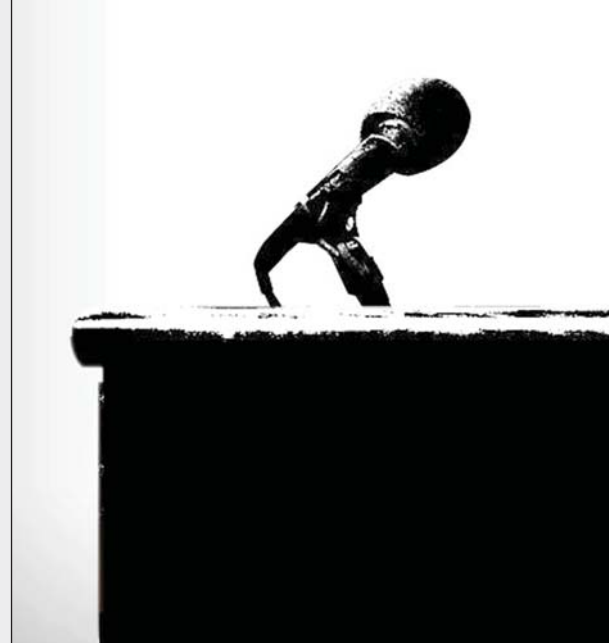
واقعیت این است که وضعیت اقتصادی ایران نسبت به دوران احمدی نژاد وضعیت بهتری است. اینکه این‌گونه این روزها عده‌ای از مخالفان دولت از وضعیت بد اقتصادی دولت می‌گویند باور نکرده‌اند. پیشنهادات را باید نسبت به خواسته‌های طرفین ارائه کرد. اینکه اعلام می‌شود خواسته‌های تظاهر کنندگان اقتصادی و معیشتی است باید بررسی شود و بینش‌وفاق‌آین‌گونه‌باشد. اینکه عده‌ای در خیابان‌ها شعارهایی ضد نظام می‌دهند به دلیل لنگ بودن در معیشت است؟ پس پیشنهاد اولم این است که منشأ این اعتراضات روزهای گذشته بررسی شود. من چنین برداشتی از این اعتراضات ندارم چون رویکر شعار هالین موضوع ارشاشن نمی‌دهد. اما به عنوان یک پیشنهاد اولیه به نظر می‌آید مشکل سپرده‌گذاران موسسات مالی حل شود. افرادی که پول خود را در موسسات سپرده‌گذاری کردند تا سود بیشتری عایدشان شود، بانک مرکزی و موسسات مالی باید مشکل این افراد را حل کنند تا حداقل بخشی از اعتراضات که از ماه‌ها قبل وجود داشت حل شود. اما به این قائل نیستم که تظاهر کنندگان این روزها دغدغه معیشت دارند و برای همین پیشنهاد می‌دهم ریشه‌یابی این اعتراضات روزهای اخیر بررسی شود.

برکناری و جابه‌جایی وزرا کمکی برای آرام شدن فضا

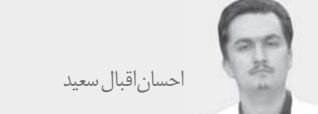
آلکسیس دو تو کفیل جمله‌ای معروف دارد که می‌گوید: «هر گاه حکومتی پس از یک دوره طولانی عدم تغییر، نتایج خود را فشار موجود بکاهد، کمال هنرش، سیاستمداری است». اول اینکه معتمد حکمیت باید بدون عقب نشینی و پاسبانستمداری به اتفاقات این روزها رسیدگی کند. به نظر من اولین کاری که باید صورت بگیرد گفت‌وگوی صریح و بی‌پرده‌افزای روحی با مقامات کشور و تبیین شفاف مشکلات عمیق که دولت حاکمیت با آن درگیر هستند باشد. در این گفت‌وگو ایشان باید صادقانه و راهگشاز این مقدمات کسب تکلیف کنند و متأسفانه این توفیق طرفین، رئیس جمهور پیشنهادت خود را بامردم در میان بگذارد. پیشنهاد دوم من ایجاد یک مرکز واحد رسانه‌ای امنیتی و روانی بالاستفاده از مشاوران متخصص است که صدای واحداً مسئولان شنیده شود. این طور نباشد که یک مسئول مردم را تهدید دیگری از مردم بدهد. کینه، یک مقام نظامی اعتراضات را به رسمیت بشناسد و یک مقام نظامی دیگر اعتراضات را کسب کند. پیام‌های متضاد بحران را افزایش خواهد داد و حوزو را تا طایف افکار عمومی یا حاکمیت را دچار تردید، تزلزل و چند گانگی خواهد کرد. تمام ارکان حاکمیت باید به این نکته توجه کنند که باید به گونه‌ای رفتار شود که خشم مردم کنترل شود. انجام چند اقدام نمادین مثل برکناری چند وزیر و جابه‌جایی وزرای که باعث تشدید اعتراضات هستند، حذف بودجه‌های غیر بلخگو از ردیف بودجه از اقداماتی است که باید صورت بگیرد. بخشی از خشم مردم از این موضوع است از آقایی روحانی بعد از انتخابات است. آنجا که به امیدواری صندوق رای رفتند و احساس کردند که قول هایش را فراموش کرده است. آقای روحانی هم باید هر چه سریع‌تر وعده‌هایی که به مردم داده‌اند، شروع به عملی کردن بکند.

نقد سیاست

تند برای تقابیل و دوربین و میکروفن و مجریان صدا و سیما در شهرهای مختلف به میان مردم بروند و بخواهند به جای خشم و بی‌انگیزگی آشکارا خود را بیان کنند و مستقیم با صاحب منصبان سخن بگویند. این گونه هم مجال بی‌پریاوه و مدنی بیان اعتراضی پدید می‌آید و هم به جای شیوه‌های بعضاً مغرضانه و مغشوش از رسانه‌های مشکوک کارنازبان صدا و تصویر بی‌واهمه خود را از صدا و سیما خواهند شنید و البته این شیوه برای اولین بار در ایران اتفاق خواهد افتاد و اوج رفتار مدنی و خویش‌تنداری ملت و حکومت را نشان خواهد داد و البته آن گاه کسانی که برای شکستن میکروفن و تخریب و آزار خشونت‌آوار داشته باشند حکایت جدایی خواهند داشت.

میکروفن را به میان معترضان ببرید

در مورد اعتراضات اخیر در ایران روایت رسانه‌های رسمی همان روایت تکراری همیشگی است که عده‌ای با تحریک بیگانگان به میدان آمده‌اند و البته این بار اصلاح‌طلبان نیز کنار گفتمان رسمی هستند و نمی‌توانند از ملاقات با جورج سوروس در دالان‌های تاریک حرفی به میان بیاورند. البته با توجه به شرایط خاص ایران و کشورهای متخاصم اطراف که عملاً در اسناد افشاشده و یکی لیکس خواهان محو و تجزیه ایران شده‌بودند، دست‌های خارجی در توطئه وجود دارد اما ربط آن به این گونه مسائل صرفاً تقلیل مسأله است. حالا که کار به این نقطه رسیده است کسانی که رسته امور را در اختیار دارند اگر نخواهند طبق عادت صاحب منصبان ایرانی رُست اپوزیسیون و مخالف بگیرند باید بی‌پیرایه دست به اقداماتی شفاف بزنند تا سراز ناسره و مرز معترض و خرابکار مشخص شود. ۱- راهکار قانونی و جمععات با مجوز دقیقاً کدامند؟ در مواقع این چنینی مقامات رسمی مدام از جمععات با مجوز و راهکارهایی در چار چوب قانون دم می‌زنند و عموم را از خلاف آن برحذر می‌دارند اما در تمام مدت حتی یکبار مصادیق جمععات قانونی و راهکارهای قانونی را بیان نکرده‌اند و بخشی از معترضان آن را چیزی شبیه نخود سیاه ارزیابی می‌کنند و جدی‌اش نمی‌گیرند. این بار آشکار و واضح توضیح بدهند راهکار و چار چوب قانونی اعتراض چیست؟ و برای نمونه در همین روزهای نسبتاً ملتهب مجوز تجمع قانونی در ساعت و مکان‌های مشخص با وعده تأمین امنیت صادر کنند تا هم معترضان باور کنند چار چوب قانونی اعتراض را و هم از تخریب و تقابیل و انباشتگی خشم جلوگیری شود. ۲- میکروفن را به میان معترضان ببرید: صدا و سیما با به بیان خود اهالی آن، رسانه‌های نقلی مهمی در انباشت خواسته‌ها و گاه

جمععات و حرکات اعتراضی فارغ از هر نوع قضاوت و باور در باره آن چند روزی است ادامه پیدا کرده است و قابل انکار هم نیست. نکته خاص و جالب توجه این است که بر خلاف ناآرامی‌های سال‌های ۷۸ و ۸۸ هیچ رهبری، خواسته و حتی همگونی در میان جماعت نسبتاً عاصی به چشم نمی‌خورد. البته این عدم اعتراض مختص به ایران نبوده و سابقه دار است. در ایتالیا که به داشتن دولت‌های ضعیف چند ماهه معروف است، چندی است جنبشی به نام پنج ستاره به راه افتاده که علیه همه احزاب، قسطنته‌ها و شخصیت‌هاست، ولی در عین حال هیچ خواسته و برنامه مشخصی هم ارائه نمی‌دهد و فقط با دشنام منتقد همه چیز و همه کس است و نهایت چهره شناخته شده‌اش یک کم‌مدین بنام بیه گریلو است. نخستین بار در بهار عربی شاهد تکامل این جنبش‌های بی‌سر بودیم. تا جایی که تا کنون به درستی و قطعیت نمی‌توان نام پنج نفر از رهبران اعتراضات به سیاست‌ها در مصر و تونس را نام برد. اما واقعیت سیاسی این بود که وقتی اتحاد مردم بی‌رهبر برای تغییر در سیاست‌ها موجود دیر یا بر پایا رسید، در عمل نه برنامه‌ای وجود داشت و نه سیاستیون نامداری که سیاست خارجی و اقتصاد را بشناسند و حداقل شائبه رهبری یک کشور داشته باشند و نهایتاً ترس می‌تاسیس زودتر از آنچه تصور می‌شد طی شد و تنها حاصل آن همه جانپزای تنه‌ا مدل جوان تر مبارک جناب سیسی بود.